

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-821/15-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a Praktická škola, Kutná Hora, Na Náměti 417
Sídlo	284 01 Kutná Hora, Na Náměti 417
E-mail právnické osoby	spskh@cbox.cz
IČ	70 836 230
Identifikátor	600 021 785
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Ludmilou Janouškovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Kutná Hora, Na Náměti 417
Termín inspekční činnosti	7. – 10. duben 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti v Základní škole a Praktické škole, Kutná Hora, Na Náměti 417 (dále „škola“) dne 7. dubna 2015.

Předmět inspekční činnosti

Získání informací o vzdělávání žáků v základních školách a jejich analýza.
Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, základní školou speciální, školní družinou a střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP); zjišťování a hodnocení naplnění ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.
Hodnoceným obdobím byly poslední tři školní roky. Posouzení vývoje, tendencí a přijímání opatření po inspekčních zjištěních se vztahují i k inspekčním výstupům z roku 2011.

Charakteristika

Právnícká osoba vykonává činnost základní školy (praktické s prvním až devátým ročníkem), základní školy speciální (s prvním až desátým ročníkem), školní družiny a střední školy (praktické školy dvouleté) v souladu se zřizovací listinou a údaji v rejstříku škol a školských zařízení. Je školou samostatně zřízenou pro žáky se zdravotním postižením. Ve škole jsou vyučovány obory vzdělání 79-01-C/01 Základní škola, 79-01-B/01 Základní škola speciální a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá. Kapacity všech oborů a součástí byly dodrženy. Počty žáků v jednotlivých oborech vzdělání byly ve sledovaném období obdobné. V základní škole (dále ZŠ) se aktuálně vzdělává v pěti třídách 79 žáků. Do pěti tříd základní školy speciální (dále ZŠS) dochází 28 žáků. Ve dvou ročnících střední školy se vzdělává 13 žáků. Sedmi žákům s hlubokým mentálním postižením poskytuje škola vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu formou individuálního vzdělávání. V přípravné třídě se vzdělává 15 sociálně znevýhodněných dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Škola organizuje kurz (s předchozím souhlasem zřizovatele) pro získání základů vzdělání pro čtyři dospělé klienty ústavu sociální péče.

Škola vzdělává žáky z města a blízkého okolí. Osm žáků dochází do školy z ústavu sociální péče. Všichni mají diagnostikované speciální vzdělávací potřeby – zdravotní postižení. Prvotní je vždy mentální postižení lehké až těžké, druhotným bývá nejčastěji postižení smyslové, tělesné nebo jiné, poměrně často doprovázené sociálním znevýhodněním. Škola eviduje nárůst počtu žáků se souběžným postižením více vadami a s psychiatrickou zátěží. Vzdělává šest žáků cizinců, všichni mají dobrou znalost českého jazyka.

V ZŠ je vyučováno podle ŠVP Pastelka 4 zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále RVP ZV). Jeho součástí je ŠVP přípravné třídy, jehož obsah vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Současně v ZŠ probíhá vzdělávání podle ŠVP Pastelka 1, zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále ŠVP ZV - LMP). Vzdělávání v ZŠS probíhá podle ŠVP Pastelka 2 zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání ZŠS. Ve střední škole je vyučováno podle ŠVP Pastelka 3 zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání Praktická škola dvouletá (dále ŠVP PRŠ). Na výuce se podílí 31 pedagogů, z toho devět je asistentů pedagoga - tři pro žáky se sociálním znevýhodněním, šest pro žáky se zdravotním postižením.

Kapacita školní družiny (dále ŠD) je 35 účastníků, byla využita na 100 %. Při zájmovém vzdělávání postupuje škola podle ŠVP pro školní družinu Pastelka, vzdělávání je bezplatné. Ve třech odděleních ŠD působí tři vychovatelky, jedna z nich na kratší pracovní úvazek. Stravování žáků i učitelů je možné ve školní jídelně jiného právního subjektu ve značné vzdálenosti (jeden kilometr) od školní budovy. Žáci jej využívají velmi málo.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) funkci zastává dlouhodobě a splňuje všechny podmínky pro její vykonávání. Dlouhodobé záměry (do roku 2018) odpovídají profilaci školy (socializace, zohledňování zdravotní a sociální problematiky žáků ve vzdělávání, kvalifikovaný pedagogický sbor), stanovují reálné dlouhodobé i krátkodobé cíle, navazují na strategické školské dokumenty. Koncepce vychází z důkladného rozboru činnosti, její naplňování je rozpracováno do plánů jednotlivých oblastí vzdělávání na konkrétní školní

roky. Plány jsou průběžně kontrolovány, vyhodnocovány a inovovány. Na řízení školy se podle účelně rozdělených kompetencí podílí zástupkyně a členové širšího vedení vykonávající specializované metodické činnosti. Ředitelka spolupracuje se všemi členy pedagogického sboru a projednává s nimi veškeré otázky týkající se činnosti školy, opírá se o závěry z jednání pedagogické rady. Náročnou organizaci vzdělávání vzhledem ke složení žáků a specifickým úkolům školy (tři obory vzdělání, šest ŠVP, více typů a stupňů vzdělávání) se účelnými opatřeními a postupy daří uskutečňovat (zřízení přípravné třídy, individuální integrace žáků s odlišným vzdělávacím programem ve třídách, kursy, výuka v blocích, ve skupinách, projekty, podpůrná a vyrovnávací opatření). Kontrolní systém byl dobře nastaven odpovídajícími vnitřními plány a uskutečňován efektivními postupy. Pravidelná seznamování všech pedagogů se zobecněnými zjištěními z kontrol dokládají záznamy z jednání pedagogické rady a rozhovory s pedagogy. I přes kvalitní kontrolu ředitelky zjistila Česká školní inspekce (dále ČŠI) několik nedostatků. Školní vzdělávací programy neobsahují povinné údaje. Školní řád včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a vnitřní řád ŠD jsou funkčními dokumenty, které byly ve sledovaném období většinou efektivně využívány. V průběhu inspekční činnosti v nich byly operativně upraveny neaktuální informace. Obsah slovního hodnocení žáků na vysvědčení škola zredukovala (neodpovídala vyhlášce) a učitelé neuplatnili ve školním řádu správně stanovená kritéria zásad pro jeho používání. Nedostatky byly zjištěny ve vedení záznamů v třídních knihách. Škola využila zřizovatelem povolenou výjimku z nejvyššího počtu žáků v šesti třídách (základní školy praktické a základní školy speciální) v letošním školním roce (obdobně i v loňském) bez újmy na kvalitě vzdělávací činnosti školy a při splnění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ).

Organizace výuky některých předmětů s výchovným zaměřením v praktické škole dvouleté (skupiny žáků tvořené z obou ročníků) byla efektivní. Vyjma VIII. třídy jsou třídy základní školy praktické tvořeny dvěma ročníky. Počty žáků s jiným zdravotním postižením integrovaných v jednotlivých třídách základní školy praktické nepřesahují povolený počet. Dvě třídy ZŠS navštěvují žáci s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, do dalších tří tříd jsou vhodně zařazeni žáci se středně těžkým mentálním postižením. Z hlediska počtu vyučovacích hodin při dopoledním a odpoledním vyučování, zařazení výuky předmětů výchovného charakteru ve dvou po sobě jdoucích hodinách a délky přestávek splňuje rozvrh požadavky právního předpisu i psychohygieny. Školní matrika obsahuje informace v požadovaném rozsahu.

Při zařazování žáků do speciálního vzdělávání (přijetí k povinnému vzdělávání, přestup z běžné školy a převedení do vzdělávacích programů upravených pro žáky se zdravotním postižením) a dětí do přípravné třídy respektovala ředitelka platné školské předpisy a dodržovala princip rovnosti příležitostí ke vzdělávání.

V ŠVP pro školní družinu chyběly identifikační údaje a popis personálních podmínek. ŠVP ZV neměl zpracován učební plán a učební osnovy pro druhý stupeň základní školy. Pravidla pro hodnocení žáků všech ŠVP nebyla aktualizována v souladu se změnou předpisů. Všechny ŠVP zohledňují potřeby a možnosti žáků, jejich stanovené cíle se škole daří postupně naplňovat. Posílení vzdělávacích oblastí z disponibilní časové dotace odpovídají záměrům jednotlivých ŠVP. V ŠVP ZV – LMP je v souladu se speciálním vzdělávacími potřebami žáků zařazen předmět speciálně pedagogické péče (logopedická péče), promyšlenou integrací předmětů dějepis a zeměpis se začleněním cílů environmentální výchovy vznikl předmět Výchova pro život v 7. ročníku. K dosažení očekávaných výstupů žáků přispívá zvýšená týdenní hodinová dotace předmětu Informatika, Praktické činnosti a Výživa a příprava pokrmů v ŠVP PRŠ. Posílením předmětů v obou dílech ŠVP ZŠS Čtení, Psaní, Matematika, Informatika a Pracovní

činnosti (I. díl) a Zdravotní tělesná a Smyslová výchova (II. díl) je vytvořen předpoklad pro účinné prohloubení individualizace výuky zaměřené na rozvoj základních rozumových schopností, vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností využívat předměty denní potřeby a vykonávat pracovní činnosti. ŠVP zahrnuje i projektovou činnost (mimořádné události, cvičení v přírodě aj.) a navazuje na ně široká škála volnočasových i školních aktivit.

Ředitelce se daří realizovat dlouhodobý záměr, tj. vytvořit odborně kvalifikovaný pedagogický sbor pro výuku ve všech součástech školy. V loňském školním roce bylo zrušeno odloučené pracoviště v ústavu sociální péče z důvodu nižšího počtu klientů. Tím se o dvě třídy snížil počet tříd základní školy speciální a dvě kvalifikované vyučující obdržely výpověď z nadbytečnosti. V současnosti nesplňuje pět učitelek požadavky odborné kvalifikace. Tři z nich si magisterským studiem doplňují požadovanou odbornou kvalifikaci. Další opatření k zajištění nekvalifikované výuky odborně kvalifikovanými pedagogy ředitelka školy přijímala, se svými požadavky v půlročních intervalech oslovovala úřad práce. Pozitivem je, že všichni specialisté absolvovali specializační studium. Vedení školy dlouhodobě podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), poznatky jsou úspěšně aplikovány do výuky. Přínosné jsou často zařazované vzájemné hospitace pedagogů. Posilují vnitřní metodickou činnost prostřednictvím diskuzí o získaných poznatcích a významně přispívají k obohacení a zkvalitnění výuky.

Materiální podmínky školy vyhovují realizaci všech ŠVP. Prostředí školy je podnětné, velmi pěkně esteticky pojaté a vyzdobené pracemi žáků. Účast v projektech umožnila vybavit některé učebny dostatečným množstvím interaktivních tabulí a další multimediální technikou. Výuka probíhá ve dvanácti kmenových učebnách a dalších speciálních výukových prostorách. Součástí školy je také pravidelně využívaná venkovní plocha se sportovišti, pozemkem pro pěstitelské práce, k odpočinkové a zájmové činnosti. Prozatím postrádá herní prvky pro děti přípravné třídy a účastníky ŠD. Bezbariérový přístup do všech prostor umožňuje výtah. Příležitostí ke zlepšení je upravení výšky pracovních ploch v „chlapecké“ a keramické dílně. Škola používá dostatečné množství obměňovaných vyhovujících učebnic a názorných pomůcek, nadstandardně je vybavena rehabilitačními a kompenzačními pomůckami. Výjimku tvoří menší množství vhodných pomůcek k výuce přírodovědných předmětů. Celkově se podmínky pro výuku daří postupně zkvalitňovat.

Ve sledovaném období škola čerpala finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání. Škole se dařilo získávat účelové dotace z MŠMT, které použila na podporu romských žáků, logopedickou prevenci, výuku cizího jazyka, soutěže, přehlídky, pro asistenty pedagoga se sociálním znevýhodněním a zvýšení platů zaměstnanců. Finanční prostředky z Evropské unie (EU) byly účelově využity na nákup prostředků výpočetních a komunikačních technologií (ICT), učebních pomůcek a DVPP. Zřizovatel přispíval škole na provoz, učební pomůcky, DVPP a poskytl finanční prostředky na opravu kotle a na sanaci prostor ŠD a keramické dílny.

Řízení školy je i přes zjištěné nedostatky standardní. Personální a materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávání na požadované úrovni. Finanční prostředky přidělené z projektu EU i ze státního rozpočtu škola použila hospodárně a ve prospěch realizace ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Přípravná třída

Třída je umístěna v prostorné učebně účelně rozdělené na herní a pracovní část. Výchovně vzdělávací práci vedla učitelka ve spolupráci s asistentkou pedagoga. Vzdělávací obsah rozpracovaný do třídního vzdělávacího programu odpovídal konkrétním potřebám a možnostem dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Zvolené formy a metody dostatečně zohledňovaly zásady a cíle ŠVP - vytváření kulturně sociálních a hygienických návyků, rozvíjení a upevňování slovní zásoby i celkové komunikace a individuální přístup. Ve sledovaném výchovně vzdělávacím bloku výrazně převažovaly řízené činnosti nad spontánními herními činnostmi dětí. Podle vyjádření učitelky i ředitelky a podle záznamů činností jsou ale při běžné výuce herní činnosti se zajímavými výtvarnými, hudebními i pohybovými činnostmi rozvíjející dovednosti i fantazii ve výrazné převaze. Sledované aktivity podporovaly především systematický elementární rozvoj matematických představ, řečové dovednosti, pohybové kompetence a další funkční gramotnosti dětí. Pozitivem byla úspěšná stimulace slovních projevů dětí prostřednictvím práce s textem, reprodukcí říkadel či pravidelnou četbou. Od dětí vyžadovala učitelka správný úchop psacího náčiní. Děti byly pro všechny činnosti účinně motivovány. Atmosféra ve třídě byla klidná a příjemná. Mezi pedagogy a dětmi byl patrný podporující a partnerský vztah. Péče byla účelně individualizovaná (četnost a formulace otázek, různá obtížnost úkolů). Udílené pokyny byly srozumitelné. Hodnocení a povzbuzování jednotlivých dětí prolínalo celou výukou. Závěrečné hodnocení dítěte učitelka prováděla formou kvalitně vypracované zprávy o průběhu předškolní přípravy na konci daného školního roku.

Základní škola speciální

Pedagogové podporovali speciální vzdělávací potřeby žáků. Při výuce ve třídách ZŠS byly systematicky zařazovány prvky terapií, logopedické postupy, zásady strukturované výuky, vizualizace učiva, náhradní způsoby komunikace. Z dokumentace i pohovorů je zřejmé, že zařazování dalších speciálních doplňkových činností - hippoterapie, muzikoterapie aj., bývá časté. S využitím běžných i speciálních (reedukačních a kompenzačních) pomůcek a prostředků ICT učitelky poskytovaly efektivní individuální podporu žákům, uplatňovaly diferencované činnosti vzhledem k míře jejich postižení a momentálnímu stavu. Plnění vzdělávacích cílů je podporováno organizováním dalších aktivit, při kterých jsou žáci nenásilně začleňováni do společnosti spolužáků a žáků jiných škol. Vyučující dodržovaly zásady psychohygieny, složitější činnosti zařazovaly na počátku výuky, neopomíjely relaxační chvílky a různorodé činnosti, kterými přispívaly k udržení pozornosti a aktivity žáků. Hodnocení žáků bylo průběžné a motivující.

Rozvoj čtenářské gramotnosti probíhá napříč všemi předměty kurikula, upřednostňuje praktické dovednosti (piktogramy, nápisy, návody, symboly), je doplněn o prožitkové učení. Škola účinně rozvíjí pracovní kompetence žáků, podporuje sebeobsluhu. Žáci zvládají základní dovednosti, operace a postupy jednoduchých pracovních činností. V souladu s důrazem na pracovní uplatnění žáků v životě věnuje škola dostatečnou pozornost předprofesní přípravě.

Pedagogové cíleně rozvíjeli sociální gramotnosti během výuky při námětových hrách a navozování situací, projektovým vyučováním, prací v žákovské samosprávě a při běžných každodenních činnostech. Žáci pracovali v klidné atmosféře, vyučující jim poskytovali empatickým přístupem pocit bezpečí a jistoty umožňující soustředit se na práci.

Základní škola praktická

Průběh vzdělávání, rozvoj sociálních a komunikačních kompetencí, prevence sociálně patologických jevů a rozvoj funkčních gramotností byly sledovány ve všech hospitovaných

hodinách. Velice přínosná byla podpora asistentky pedagoga téměř ve všech třídách. Pozitivem byla tvorba časově tematických plánů. Žáci nebyli většinou vedeni k sebehodnocení, pokud ho vyučující zařadili, žákům se ho nedařilo odůvodnit. Strukturovaný závěr se shrnutím učiva a zhodnocením získaných poznatků téměř všichni vyučující opomíjeli.

V hospitovaných hodinách českého jazyka bylo většinou vstřícné a příjemné klima. Žáci byli vhodně a účinně motivováni, pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Individuální podpora a uplatňování diferencované činnosti byly součástí sledovaných hodin. Ne vždy však byla diferenciací funkční s ohledem na velký rozdíl v úrovni zdravotního postižení a mentálních předpokladů žáků. Výuka byla vždy dobře připravena po obsahové a metodické stránce, ve velké většině byly dodržovány didaktické zásady a specifické postupy. Nejčastěji využívanou formou byla frontální výuka. V hodinách chyběly průpravné cviky před psaním v nižších ročnících, relaxace a jiné aktivizační činnosti, kterými by učitelky přispívaly k udržení pozornosti a aktivity žáků. Práce s didaktickou i výpočetní technikou byla zařazována zřídka, přestože přehled o využívání učebny ICT vypovídal o jejím častém využívání všemi pedagogy. K rozvoji sociální gramotnosti přispívala pravidla chování vytvořená žáky. Průběžné hodnocení žáků učiteli bylo účelné a motivační, vždy zdůvodněné.

Při výuce anglického jazyka bylo pracovní tempo přiměřené a většinou vedlo ke splnění cíle, který byl vhodně stanoven s ohledem k možnostem žáků. Nejčastěji volenou metodou bylo vysvětlování, práce s textem (doplňování, pracovní list nebo sešit), výjimečně krátký rozhovor. Hravé relaxační činnosti byly do výuky zařazeny u individuálně integrovaných žáků (se ŠVP ZV) mladšího školního věku. Z podpůrného materiálu byly účelně využívány ICT s cizojazyčnou ukázkou a podnětnými programy. I přes systematickou snahu motivovat a povzbuzovat žáky se vyučujícím nedařilo plynule přecházet do navazujících aktivních řečových činností žáků, konverzační průprava nevedla ke spontánnímu mluvení žáků. Silnou stránkou byla dobrá znalost cizího jazyka vyučujících.

Efektivita a kvalita jednotlivých vyučovacích hodin matematiky byla podle zvolených postupů, přípravy výuky a zejména úrovně systematickosti velmi rozdílná. Většina hodin měla pracovní charakter, ve třídách s více ročníky byla významným prvkem samostatná práce žáků. I do vzdělávání v této oblasti se až na výjimky pozitivně promítala celková vstřícná atmosféra školní práce, učitelé většinou využívali rozličné motivační prvky, povzbuzování sebevědomí žáků a průběžné hodnocení. Žáci i pedagogové prokázali dobré dovednosti v práci s interaktivní tabulí. Chyběly však např. odhady, ověřování, aktivní zpětné vazby, soustavnost, návaznost, postup od konkrétního k abstraktnímu, aj. V žádné ze sledovaných jednotek žáci nemanipulovali s modely, pomůckami nahrazujícími peníze, nevytvářeli přehledy (vzorce, jednotky, mnemotechnické pomůcky), pouze v jednom případě žáci měřili (s didaktickými chybami).

Často (dvě třetiny sledované výuky) chybělo matematické modelování problémů a jejich praktické řešení. Přes značné rozdíly v předpokladech a dovednostech jednotlivých žáků byly uplatňovány pouze dílčí prvky diferenciací, vznikaly tak prostoje rychlejších žáků. Někteří žáci se projevovali nežádoucím způsobem – vykřikováním, vyžadováním okamžité kontroly pedagogem apod. Ve třetině sledovaného vzdělávání tak chyběly správné pracovní návyky žáků. Při celkově dobré přípravě obsahu a metod vzdělávání však chyběla práce s časem, většině hodin chyběl strukturovaný závěr se zdůrazněním nového učiva, s procvičením a upevněním získávaných algoritmů, různorodými formami hodnocení. Vyskytly se i nedostatky ve věcné a didaktické správnosti výuky. V úrovni rozvoje požadovaných kompetencí (zejména k učení a k řešení problémů) a naplňování cílového

zaměření vzdělávací oblasti matematika a její aplikace a obecných cílů realizovaných ŠVP byly zjištěny uvedené odstranitelné nedostatky - vnitřní metodická, evaluační a kontrolní činnost.

Školní družina

Vnitřní řád ŠD po několika drobných úpravách provedených v průběhu inspekční činnosti obsahuje požadované údaje. Prostorové a dispoziční podmínky nejsou vyhovující - pouze jedna dělená učebna v přízemí budovy, druhá v přípravné třídě v prvním patře školy s možností využití po dopolední výuce. Řízené i spontánní aktivity účastníků byly vychovatelkami dobře vedeny. Pobyť ve třídě byl vhodně střídán s přiměřenými pohybovými činnostmi.

Praktická škola dvouletá

Obecné cíle výuky naukových předmětů uvedené v ŠVP (např. umět používat cizí jazyk v různých životních situacích, běžná konverzace v osobní i veřejné oblasti, znalost a používání frází a vět a další) nebyly naplňovány v důsledku výrazně omezených schopností zařazených žáků. Obsah vzdělávání byl redukován na daleko nižší úroveň.

Ve sledované výuce byla velkým pozitivem diferenciací a individuální přístup k žákům. Z metod byl nejčastěji používán výklad a řízený rozhovor. Tempo bylo přiměřené schopnostem žáků. Metody směřující k utvrzování získaných poznatků a dovedností, ze vzájemného prolínání slovního projevu a praktických činností byly pro výuku charakteristické. Žáci se učili vědomostem, dovednostem a návykům, s nimiž je možno racionálně řešit úlohy praktického života. Ve většině zhlédnutých hodin byla zaznamenána příznivá pracovní atmosféra. Vyučující poskytovali žákům prostor pro vytváření vlastního názoru, vedli je k logickému myšlení, správnému vyjadřování a ke spolupráci s ostatními. Vyučující průběžně prověřovali pochopení zadaných úkolů. Žáci využívali podpůrné prostředky včetně ICT. Učitelé volili vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro hodnocení, kladen byl důraz na ten druh projevu, ve kterém měl žák předpoklady podávat lepší výkony. Vyučující se žáky pracovali taktně a poskytovali jim dostatek času k práci.

Cíle všech ŠVP byly naplňovány běžným, v případě ŠVP PRŠ i významně redukováným způsobem. Pedagogičtí pracovníci většinou diferencují nároky a požadavky podle schopností a možností dětí a žáků, ne vždy však je diferenciací funkční. Na požadované úrovni podporuje škola rozvoj osobnosti žáků a jejich funkčních gramotností.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Poradenské služby školy jsou účinně zaměřeny na prevenci a řešení výchovných a výukových problémů, adaptační procesy, volbu povolání a poskytování odborných informací žákům, pedagogům i zákonným zástupcům žáků. Při kontrole efektivity a hodnocení průběhu vzdělávání spolupracuje výchovný poradce s vyučujícími. V oblasti kariérového poradenství integruje vzdělávací, informační a poradenskou podporu vzdělávací cesty a profesního uplatnění žáků v potřebném rozsahu. Vedení školy podává pravidelně souhrnnou informaci o své činnosti. Výchovný poradce prokazatelně spolupracuje s poradenskými odborníky.

Z vyrovnávacích a podpůrných opatření škola účelně využívá metody a postupy, poskytuje individuální podporu a poradenské konzultace. K individualizaci a diferenciaci zajišťuje služby asistenta pedagoga, druhého pedagoga ve třídě, využívání speciálních pomůcek a materiálů, vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů s výraznou redukcí učiva.

Škola je úspěšná při sjednocování výchovně-vzdělávacích a režimových postupů školy a rodiny. Došlo k pozitivnímu posunu při spolupráci s některými rodinami, pracovníky ústavu a širší komunitou při koordinaci domácí přípravy.

Prevenici rizikového chování škola věnuje patřičnou pozornost. Strategie prevence je vhodně rozpracována v tematických plánech jednotlivých předmětů. Účinnou snahu školy o minimalizaci výskytu rizikového chování žáků dokládají pravidla chování ve třídách, využívané konzultační hodiny školních specialistů. Vzhledem ke značnému počtu žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí je nejčastěji řešeným problémem záškoláctví zpravidla kryté rodiči. Poměrně značný výskyt krátkodobých (jednodenních a dvoudenních) nepřítomností žáků z „rodinných důvodů“ anebo jejich „nevolností“ bez následné návštěvy lékaře je třídními učiteli tolerován. V pravidelných dotazníkových šetřeních se žáci často k záškoláctví zároveň s kouřením přiznávají. Škola úspěšně vyřešila (neopakoval se anebo byl zmírněn) méně častý výskyt kouření a šikany ve spolupráci se zákonnými zástupci a odborníky návazné péče. Velký výskyt krátkodobé absence se škole přes prokazatelnou snahu nedaří snižovat.

O průběhu a výsledcích vzdělávání žáků jsou zákonní zástupci informováni běžnými způsoby. Třídní schůzky jsou podle vyjádření ředitelky navštěvovány minimálně, v mnoha případech navštěvuje ředitelka rodiny osobně. Dostatečné informace jsou veřejnosti poskytovány také na pravidelně aktualizovaných webových stránkách školy a v místních médiích. Pozitivní je práce zástupců tříd ve školním parlamentu pod vedením dvou učitelů - koordinátorů. Jejich připomínkami a návrhy se vedení školy zabývá a případné problémy řeší. Ředitelka vytváří potřebné podmínky pro činnost školské rady. Partnerství se zřizovatelem má pozitivní dopad na průběžné zkvalitňování materiálních předpokladů. Při řešení zdravotních a sociálních problémů žáků aktivně spolupracuje vedení školy s příslušnými státními institucemi. Velice přínosná je úzká spolupráce školy s neziskovými a charitativními sdruženími.

Škola vytváří bezpečné prostředí pro vzdělávání žáků a poskytuje jim dostatek informací k zajištění BOZ. Pro prevenci jsou stanovena pravidla ve vnitřních dokumentech, žáci k nim byli proškoleni. Ředitelka stanovila dohled nad žáky po celou dobu jejich pobytu ve škole a školou pořádaných akcích. V knize úrazů byl správně evidován počet drobnějších úrazů (snižuje se), které nastaly při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech.

Škola s odůvodněním své složité struktury využívala pro hodnocení výukových výsledků výhradně vnitřní hodnotící nástroje. Pravidelně byly analyzovány srovnávací prověrky (v čase nebo s výstupy učebních osnov) a také vyhodnocovány systematicky zadávané autoevaluační dotazníky (pedagogům, zákonným zástupcům i žákům). Tyto zdroje následně vedly k dílčím úpravám realizovaných ŠVP (přesuny učiva v ročnících, redukce učiva apod.). Vysokou informační úroveň měly záznamy z jednání pedagogické rady obsahující účinná přijatá nápravná opatření. Zpracovávané výroční zprávy o činnosti školy uváděly hodnotné informace (včetně sledování uplatnění absolventů). Výsledky vzdělávání však nebyly strukturovány podle cílů stanovených jednotlivými ŠVP. Z provedeného rozboru ČŠI za sledované tři školní roky je zřejmá kontinuita výsledků vzdělávání (např. nemění se příliš vysoký počet žáky zameškaných hodin, počet školních úrazů apod.). Také podíl žáků prospívajících s vyznamenáním je stálý. Jednou z mála negativních tendencí byl narůstající počet žáků hodnocených stupněm „neprospěl“ (školní rok 2011/2012 - 12 žáků, 2012/2013 - 16 žáků a 2013/2014 - 22 žáků). Potřebnost existence přípravné třídy dotvrzuje fakt, že z 15 dětí jich nemá 12 požadovanou úroveň dovedností pro vstup do první třídy (dva z nich se špatnou znalostí českého jazyka). Nejproblémovějšími

předměty (z pohledu počtu žáků s ohroženým prospěchem) jsou Český jazyk a Matematika. Stav dokládá také počet a výsledky komisionálních a opravných zkoušek ve sledovaném období - deset zkoušek z českého jazyka, čtyři z matematiky - všechny s nedostatečným prospěchem. Ze stejného pohledu jsou nejméně úspěšní žáci vzdělávání podle ŠVP ZV, v posledních dvou školních rocích jich zhruba polovina neprospěla. Přes prokázané snahy vedení školy (konzultační a poradenská činnost) je poměrně vysoký počet žáků končících stupeň vzdělávání, kteří nepodali přihlášku k dalšímu studiu.

V rozporu se zjištěnou pozitivní atmosférou vzdělávání (převaha velmi vstřícného jednání pedagogů k žákům) byla skutečnost, že v evidovaném hodnocení chování žáků převládala negativní výchovná opatření (napomenutí, důtky) nad pochvalami (poměr zhruba 6 : 1). Částečně se jedná o administrativní nedostatek, neboť ČŠI např. v žakovských knížkách zaznamenala školní matrikou neevidované průběžné motivující pochvaly. Pochvaly ředitelky nebyly uděleny.

Významnými pozitivy ve výsledcích vzdělávání žáků byly uskutečňované školní či třídní projekty. Oboustranná spolupráce školy a charitativních organizací probíhá také při účinné podpoře domácí přípravy žáků.

Školou zpracovaná SWOT analýza většinou vystihuje specifika školy a průběh vzdělávání - uvedená obecná navrhovaná řešení však vyžadují vyšší míru konkretizace (vyhodnotitelnost, odpovědnost, časová určení...).

Poradenská služba školy má standardní úroveň. Škola zajišťuje účinnou prevenci sociálně patologických jevů. Podmínky BOZ byly školou dobře nastaveny. V hodnocení výsledků vzdělávání byla zjištěna pozitiva i kritická místa.

Závěry

- a) Silnou stránkou školy je příznivá atmosféra a otevřenost školy vůči partnerům, uplatňování rovného přístupu při vzdělávání, důraz na individuální přístup a podmínky pro jeho realizaci (nízké počty žáků ve třídách, kvalifikovaný a empatický pedagogický sbor), účinná prevence sociálně patologických jevů. Škola je úspěšná v oblastech svého zaměření – prostřednictvím výuky, školních i mimoškolních aktivit vyrovnává zdravotní a sociální handicapy dětí a žáků. Pozitivem je angažovanost v projektových aktivitách, které obohacují vzdělávací kurikulum.
- b) Během inspekce byl zaktualizován školní řád, doplněny údaje do školní matriky. Neodstranitelnými nedostatky byly nesoulady ŠVP, absence průkazných údajů v třídních knihách, slovní hodnocení žáků základní školy speciální na vysvědčení. Chybějící odborná kvalifikace pěti učitelek.
- c) Slabší stránky školy představuje méně časté zařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků, chybějící strukturovaný závěr učební jednotky. Méně účinná kontrola. Opatření pro žádoucí snížení vysoké absence žáků (skryté záškoláctví) jsou méně účinná.
- d) ČŠI pro zlepšení stavu doporučuje pokračovat v započatém trendu – DVPP orientovat na studium pro získání požadované odborné kvalifikace, metodiku vzdělávání žáků se zdravotním postižením a sociálním znevýhodněním. Sledovat změny předpisů a v souladu s nimi aktualizovat dokumenty školy.
- e) Ve školním roce 2013/2014 bylo zrušeno odloučené pracoviště v ústavu sociální péče z důvodu nižšího počtu klientů. Porovnáním závěrů z poslední inspekce si škola

udržuje požadovanou kvalitu ve všech sledovaných oblastech. Pozitivní byly některé kroky ve zlepšování personálních podmínek ve škole - získání odborné kvalifikace vyučujících a pokračování dalších ve studiu pro získání odborné kvalifikace. Došlo ke zkvalitnění vybavení prostředky ICT, kompenzačními a rehabilitačními pomůckami. Přetrvává méně časté využívání všech forem hodnocení a strukturovaného závěru vyučovací jednotky.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje

- do 30 dní prevenci nedostatků a zaslání zprávy o prevenci nedostatků: absence průkazných údajů v třídních knihách, slovní hodnocení žáků základní školy speciální na vysvědčení v rozporu s kritérii školního řádu, nevyužívání forem hodnocení ve výuce a strukturovaného závěru vyučovací jednotky,
- do 30 dní odstranění zjištěného nedostatku a zaslání zprávy o odstranění nedostatku: výuka učitelek bez odborné kvalifikace, uvedení všech ŠVP do souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a školským zákonem.

Zprávu zašlete na adresu Středočeského inspektorátu ČŠI, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-28207/2014-3 ze dne 15. září 2014
2. Jmenování ředitelky příspěvkové organizace Základní škola a Praktická škola, Kutná Hora, Na Náměti 417, čj. 093602/2012/KUSK ze dne 26. června 2012
3. Zřizovací listina ze dne 6. prosince 2001, čj. OŠMS/5880/2001 včetně dodatků č. 1 až 4, usnesení Zastupitelstva Středočeského kraje č. 44-8/2009/ZK ze dne 30. listopadu 2001
4. ŠVP Pastelka 1 s platností od 1. září 2010
5. ŠVP Pastelka 2 s platností od 1. září 2010
6. ŠVP Pastelka 3 s platností od 1. září 2012
7. ŠVP Pastelka 4 s platností od 1. září 2013
8. ŠVP pro ŠD Pastelka, bez data účinnosti
9. Pastelka 1, 2, 3 - Kontrola, inovace, autoevaluace
10. Organizační zajištění školního roku 2014/2015, Soutěže a další školní akce, školní výlety, exkurze
11. Projektové vyučování: Domácí zvířata, Společenstvo les, Barevný týden, Vánoční čas, Den Země, My Evropané, Jak šel rok v naší škole, Barevný rok s Pastelkou
12. Rozhodnutí ředitelky školy ve školním roce 2012/2013 až 2014/2015
13. Vnitřní evaluační nástroje, školní rok 2012/2013
14. Dokumentace přijímacího řízení
15. Zápis do 1. ročníku základní školy
16. Školní matrika
17. Individuální vzdělávací plány šesti žáků ZŠS
18. Dokumentace výchovného poradenství, školní rok 2012/2013 až 2014/2015

19. Plán a vyhodnocení personálního rozvoje, DVPP 2012/2013 až 2014/2015 ke dni inspekce
20. Plán práce EVVO, školní rok 2014/2015
21. Plán kontrolní a hospitační činnosti školní rok 2014/2015
22. Dlouhodobý záměr 2013-2018
23. Vlastní hodnocení školy 2013/2014
24. Partnerství na projektech EU
25. Záznamy z porad vedení 2014 - 2015
26. záznamy z jednání pedagogické rady
27. Záписy z jednání výchovné komise, školní rok 2012/2013 až 2014/2015 ke dni kontroly včetně oznámení o neomluvených hodinách ke dni kontroly
28. Minimální preventivní program na školní rok 2014/2015, Krizový plán ze dne 1. září 2011, Školní preventivní strategie školní rok 2012 - 2016
29. Školní řád s účinností od 21. listopadu 2014
30. Organizační řád školy a vnitřní řád ŠD s účinností od 21. listopadu 2014
31. Organizační řád školy prevence šikany s účinností od 26. září 2011
32. Provozní řád školy ze dne 11. září 2014
33. Provozní řády: dílna, šicí dílna, cvičná kuchyně, počítačová učebna, tělocvičný sál, hřiště, knihovna, video učebna, venkovních hracích ploch ze dne 1. září 2009
34. Záписy ze zasedání školské rady školní rok 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 ke dni inspekce
35. Třídní knihy, školní roky 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 ke dni inspekce
36. Školní matrika (třídní výkazy, katalogové listy)
37. Rozvrh hodin tříd a učitelů, školní rok 2014/2015 ke dni inspekce
38. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2011/2012 až 2013/2014
39. Osobní spisy zaměstnanců
40. Inspekční zpráva čj. 2297/11-S
41. Kniha úrazů vedená od 1. září 1996 ke dni inspekce
42. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2013 a 2014
43. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2013 a 2014
44. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2013 a 2014
45. Hlavní účetní kniha za rok 2013 a 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká a ve Středočeském inspektorátu ČŠI.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Tóthová v. r.

Mgr. Iveta Hroudová, školní inspektorka

Hroudová v. r.

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Kumstýř v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Nulíčková v. r.

Květa Jačová, přizvaná osoba,
odborník na vzdělávání

Jačová v. r.

Gabriela Kerteszová, přizvaná osoba,
odborník na vzdělávání

Kerteszová v. r.

V Nymburku 6. května 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Ludmila Janoušková, ředitelka školy

Janoušková v. r.

V Kutné Hoře 11. května 2015